

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

AŐaĐıda sıralamıŐ bulunduğum sorularımın *Adalet Bakanı Yılmaz Tunç* tarafından Anayasanın 98 ve İç TüzüĐün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim

Gülderen VARLI
Van Milletvekili

27.11.2023 tarihinde yüzlerce mahpus, İmralı Ada Hapishanesinde uygulanan tecridin kaldırılması, Kürt sorununun demokratik ve barıŐılı çözümünü talepleriyle açlık grevine baŐlamıŐtır. Açlık grevinin baŐladıĐı ilk günden bu yana yaŐanan hak ihlalleri ve hapishane idarelerinin baskısı basında yer edinmiŐtir. DiĐer yandan mahpus yakınlarının bu doğrultuda birçok talebi tarafımıza ulaŐmıŐtır.

Son olarak edindiğimiz bilgilere göre; Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulan Gökhan Koçhan ve Fırat Aslan, 09.11.2023 tarihinden bu yana açlık grevini sürdürmektedirler. Açlık grevine baŐladıktan sonra mahpuslar, kendi odalarından alınarak baŐka bir odaya alınmıŐlardır. Hapishane idaresi mahpusların ihtiyaçlarını karŐılamamakta ve ayrımcı muameleye tabi tutmaktadır. Günde çok az miktarda tuz ve Şeker verilmekte, çay ve meyve suyu ile B1 vitamini almaları ise engellenmektedir.

Fırat Aslan'ın son 5 gün içinde 6 kilo kaybı yaŐadıĐı, hak ihlallerinin ve baskıların aynen sürdürüğü tansiyon ölçümü ve rutin kontrollerin yapılmadığı, mahpusların bu yönlü bütün taleplerinin reddedildiği, tarafımıza iletilen diğer bilgilerdir.

Türk Tabipler BirliĐinin hazırladığı "Açlık Grevi Sırasında Dikkat Edilmesi Gereken Konular" baŐlıklı yazısına göre; bir günde 5 büyük su bardağı su/sıvı, 2 çay kaŐıĐı (2 gr) tuz, 5 yemek kaŐıĐı Şeker, 1 tatlı kaŐıĐı karbonat ile 500 mg B1 vitamini alınmalıdır. Açlık Grevinin baŐından itibaren ve en önemlisi kritik olan 14-20 günleri boyunca her gün 500 mg B-1 vitamini almak çok önemlidir. Bunun için: Günde 2 tablet B1 vitamin kompleksi gerekli olduğu ifade edilmektedir.

Hukuk doktrini, AİHM kararları, Uluslararası Sözleşmeler ile Uluslararası İnsan Hakları Kuruluşları Açlık Grevinin, İfade Özgürlüğünün bir aracı olduğu noktasında ortaklaşmaktadır.

Uluslararası Af Örgütünün 6 Ağustos 2019 tarihinde yayımladığı raporda yer alan değerlendirmelere göre; açlık grevleri barışçıl eylem biçimlerinden biridir ve bu eylemi seçenler, ifade özgürlüklerini kullanmalarından ötürü kovuşturmaya uğramamalıdır.

AİHM birçok kararında, ifade özgürlüğü kapsamında AİHS'in 10. maddesinin, fikir ve bilgilerin yalnızca içeriğini değil aynı zamanda aktarım şeklini de koruduğunu ifade etmiştir.

Netice itibariyle, İfade Özgürlüğünün bir görünümü olarak Açlık Grevleri; AİHS, AİHM kararları, hukuk doktrini, Malta Bildirgesi, Tokyo Bildirgesi ve Avrupa Konseyi Biyotıp Sözleşmesinden bağımsız olarak sadece iç hukuka göre yorumlanamaz.

Bu bakımdan hapisane idarelerinin, açlık grevi eylemini gerekçe göstererek mahpusların koşullarını ağırlaştırmaları ve ayrımcı uygulamaya maruz bırakmaları hukuka uyarlı olmadığı gibi işkence ve kötü muamele yasağının ihlaliyle sonuçlanmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Van'da açlık grevine giren mahpuslar ilk günden bu yana hangi koşullarda tutulmaktadır?
2. Mahpusların enfeksiyon riskinden korunması için uygun ortam sağlanmış mıdır? Günlük temizlik imkânı sağlanmış mıdır? Temiz ve düzgün çarşaf temin edilmiş midir?
3. Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda açlık grevinde olan mahpuslar Gökhan Koçhan ve Fırat Aslan'a uygulanan ayrımcı ve hukuksuz uygulamanın durdurulması ve benzer hak ihlallerinin engellenmesi için gerekli önlemleri almayı düşünüyor musunuz?
4. Açlık Grevinin devam ettiği hapisanelerde, mahpusların sağlık kontrolleri yapılmakta mıdır? Gerekli takviyeler olan su, tuz, şeker ve B1 vitamin takviyesi sağlanmakta mıdır?
5. Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda mahpuslara yeterli miktarda tuz ve şeker verilmemesi ile B1 vitamini almalarının engellenmesinin sebebi nedir?
6. Bu noktada, mahpusların sinir sisteminde meydana gelebilecek kalıcı hasarın önlenmesi için B1 vitaminin zorunluluğu hakkında hapisane personeli gerekli eğitimi almış mıdır?
7. Yeterli miktarda tuz ve şekerin açlık grevi boyunca yaşamsal önemde olduğu hakkında hapisane personeline yeterli bilgilendirme yapılmış mıdır?

8. Açlık Grevi süreci boyunca mahpusların temel haklarını koruma altına alacak ve Kötü Muamele ile İşkenceyi önleyecek herhangi çalışmanız var mıdır? Bu konuda hapishane idarelerine herhangi bir genelge gönderdiniz mi?
9. Bakanlığınız buna ilişkin gerekli takip ve denetimleri yapmakta mıdır?
10. Van hapishanelerinde 27 Kasım'dan bu yana açlık grevine giren mahpusların son sağlık durumu nedir?